

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr 48. ANULU XVIII.

Telegraful este de două ori pe săptămâna: joi și Duminică. — Prenumeratia se face în Sabiu la expeditoria foiei pe afară la c. r. poste, cu bani gata prin scrisori francate, adresate către expeditor. Pretiul prenumerării este pentru Sabiu este pe anu 7. 0. v. a. pe care se joacă de anu 3. 0. 50. Pentru celalalte parti ale Transilvaniei și pen-

tru provinciale din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și terii străine pe anu 12 pe $\frac{1}{2}$ anu, 6 fl. v. a.

Inseratele se plătesc pentru
întreia óra cu 7. cr. sirulu, pentru
a doua óra cu $5\frac{1}{2}$ cr. și pentru a
treia repetire cu $3\frac{1}{2}$ cr. v. a.

Sabiu, în 1830 Iunie 1870.

„Actele Sinodului”

Archidiecesei gr-resaritene din Ardélu, tinenă la anul 1870, au esită de sub tipariu conformu conclusului sinodale. DD. carii le prenumerării inainte. le voru primi acum indata; pentru ceilalți doritori se astă de vendiare în tipografiile archidiecesane cu pretiul de 50 xr. v. a. —

Este de prisosu a recomandă acestu document istoric al vietiei noastre bisericesci nationale. Lucrurile cuprinse întrensu suntu inca asiă de recente în memoriile ceterilor diaristicei noastre nationale și în specialu a foiei noastre, incătu nu face lipsa de ale reinprospetă. Ce se aru mai vîne de datoria noastră de publicistă aru fi, ca pre langa incunoscintiarea de mai susu sa dicem, ca cine voiesce a cunoscă edificiul intregu, trebuie sa cunoscă și fundamentul lui. Biserica noastră a celebrat după intrarea în viață ei normale la 1868 prin congresu, celu dintâi sinodu, prin care s'a pusă pără din capul unghiului la temelia vietiei bisericesci archidiecesane. Aci s'a terminat organizarea archidiecesei noastre după statutul organicu și cu terminarea acăstă avemu totu dreptul de a speră o regenerare in totu ce privesc biserica și scolă noastră, in totu ce privesc moralitatea și educatiunea poporului nostru.

Credem, că acestea suntu motive destulu de cumpănătoare, care să ne induplice a nu trece cu nepasare și preste celu mai micu evenimentu din viață noastră bisericescă, cu atâtu mai pucinu sa trezim preste „Actele sinodului nostru archidiecesanu”, primulu, cum amu dîsu, în recastigăta viață normale bisericescă, după o intrerupere de sute de ani.

Eveneminte politice.

„Noi amu invinsu!” striga constituționali dincolo de Laita, „Ba noi amu invinsu!” striga cei ce se numesc federalisti său autonomisti totu dincolo de Laita. Cum ca cesti din urma au incătu-va dreptu o constată constituționalii insisi prin articulii alarmatori, prin cari striga că „gardă cea negră” se misca. De alta parte e faptă că corisori cum suntu: Kaisersfeld, Schlosser și Stresemayer au remasă nealesi în cercurile loru de mai nainte. De alta parte spune „Cor. sl.” că în Stiria s-au alesu 12 clericali conservatori, 5 sloveni și numai 6 partisani de ai constituționalei. În Moraviile comunele rurale au alesu în 25 de colegie electorale 23 naționali (cech), după cum dice iera-si ciitată făoa, parte uanima parte prin majoritate însemnată. Abia acceptămu sa vedem dietele cislajane adunate, pentru că sa vedem încastru voru mană sortile imperiului. E caracteristicu de ce armă se folosesc partidele cându voiesc a face presiuni. Si unele și altele amenintă cu migrarea la Germania. Asiă foile constituționali te lasă se zaresc, ca ele suntu decise a se lipi de massă a poporului germanu, cându se aru vedé amenintări germanii din Austria de inundare prin elemente strene. Ceilalti dicu: bagati de séma că liberalii constituționali facu numai comedii și impingu tierile (austriace) către Germania respective Prussia. Se pote sa aiba dreptu ambe părțile. Inainte de tōte inse este dreptu aceea, că fia-care parte aru vedé bucurosu frenele regimului în mâinile a loru sei.

Din Bucovina aflămu sciri mestecate. Va se dica și bune. Populația de acolo, fiindu și ea apucată în torrentul electoral pe dietă tierei, se cugetă la, ba și face pregătiri pentru alegeri. Mirare ne cuprindă pre noi cându vedem ca „fratii slavi”, federalisti și liberali cum suntu ei, iau o atitudine de totu ostila fatia cu români, indata ce vine vorba de interese speciale. Asiă manuția de rutini și vre-o căti-va armeni polonișati care să lanseze sănii ce se tienă de partidă „progre-

sului nemiescu” și voru si ei se formăze comitete separate sa desbata interesele loru nationale separate, ba unu nu se sfiescă a reclamă Bucovina de tiéra slavica. Tocmai cum facu serbi, cari — în secolul alu 17 și inca către sfîrșitul au venit alungati de turci de s'au asediati dincozi de Dunare intre romani, au aflatu aci monastiri, biserici, eppii radicate de români, dăru tocm'a pre atunci persecutate de regimile de pre acele tempuri și pentru că loru le a succesu atunci că unui elementu mai putinu insuflatoriu de temeri, a se organiză pre ruinele ierarhiei române, — pre lângă tōte trambitările de fratițate, tien mortisca la drepturile (privilegii) loru de supraviețuire.

Dăru inapoi la Bucovina! Români îi aflăm aci de astădată constituiti în unu comitetu generalu electoral compus din dd. Dr. Bendel' a presedinte, G. Hormansachi vice pres; din dd. membri: S. Andrieviciu, C. Andrieviciu, M. Caliniciucu, C. Cosovicu, I. Oliuschi, M. Piteiu, L. Popesculu, I. G. Sbiera și Dr. A. Zotta. Aceste comitete a elaborat unu programu cu considerații la cestiuni politice, religiose și sociale. Înainte de tōte se exprima necesitatea de a fi respectata autonomia tierei. Unu punctu deosebitu trăză nevoie de a se introduce in administratiune, la tribunale, in scoli și preste totu in viață publică limbă națională. Cătu pentru modulu de a tramite deputati la senatul imperialu și rezerva dreptulu de alu decide tiera adeca reprezentanța ei. — Audim și celiu că în 23 iunie se va tienă o adunare mare, totu in afaceri politice constituționale.

Politica esterna ofera prea putine și neinsenante eveneminte afara de cea a României. Aci se au deschis corporile legiuitorie pentru o sesiune extraordinară, luni în 15 i. c. Fisionomia camerei e descrisa, după cum suntu și partidele soiului de acolo. Din tōte descrierile se vede, că nici guvernul nu are majoritate nici partidele, și camera de fată este unu buchetu din tōte partidele, colorile și nuantile politice. Una e constată, că cameră de fată are celebritățile și capacitatele cele mai multe.

* Din Itali'a avemu sa înregistramu o serbare umana. La Solferino și San Martino s'a săntu mormintele celor cadiu în 1859. Afara de italieni au luat parte la seboterea bisericescă a săntirii precum și la unu prandu strălucit u reprezentanții francezi și austriaci. Cu ocazia prandului s'a radicatu toastu pentru Victoru Emanuilu, Napoleonu III și Franciscu Iosifu. Prințipele Umbertu pentru cele trei armate (italiana, francesă și austriacă) și colon. austr. Pollak pentru o durabilă simpatia intre Itali'a și Austria.

Dietă Ungariei.

In siedintă din 18 iunie a casei reprezentanților se autentica protocolul siedintei trecute. Presedintele anuncia mai multe petitioni care se transmitu comisiiunile respective. Deputatii Bobory, Iul. Schwarcz, K. Kerka poly, Vioz. Bogdán și K. Széll predau petitioni, care se transpună însemnării comisiiunii petitionare.

Ministrul de interne P. Rajner respunde la interpellarea lui E. Simonyi în afacerea politicei regimului în organizația municipioru. Simonyi a întrebătu, că laută numai ministrul de interne său ministeriul intregu responsabilitatea asupră-si pentru proiectul de lege municipale. Ministrul respunde, că ministeriul intregu a aprobat proiectul de lege nainte de prezentarea lui camerei.

A două întrebare e: Presupus regimul unele puncte în acel proiect, pro basea căroru salu primăvara său sa nu-lu primăscă, și deca, care suntu acelea principii? La acăstă întrebare nu pote res-

punde ministrul esă precisă, că la cea dintâi. Regimul nu poate declară mai nainte de pertratarea proiectului de lege municipale, că acesta său acelă punctu debuie să se primăscă. Căci, deca regimul său aru da o astfelui de declaratiune, atunci e silito a respinge a priori ori și ce argumentu și modificatiune, care in desbatere s'ar produce.

E. Simonyi e multiunitu cu responsulu primu. Cu privinția la alu doilea lu declară de ne precisă și crede că regimul său nu urmaresc o politica preșiptă, și deca, nu cotează a o exprimă.

Notariul casei magnatilor conte A. Apónyi presinta nuntiul, prin care se face cunoscutu că casă magnatilor a primitu proiectele de lege nemodificate, despre creditulu supl. alu ministrului de justiția, despre esarendarea canalului Franciscu, despre modificarea legei pentru drumul de feru de Nordu, despre construirea drumurilor de feru St. Petru=Fiume Essey=Sissek=Korlstadt și Bătaszék=Dombovar=Zokany. Proiectele acestea se voru propune M. Sele spre sanctiunare.

Se votăza bugetul camerei pentru lună iunie in suma de 162,616 fl. 33. cr. și după aceea se încheie siedintă la 1 óra.

In siedintă din 20 iunie a casei reprezentanților se autentica mai întâi protocolul siedintei precedente. Presedintele anuncia, că deputatul cercului de alegere Totis, în comitatul Komorn, L. Huszár jun. și a presintat mandatul. Se strânpune comisiiune verificătoare.

Mai multe petiții incuse, care le anunță presedintele, se trămitu comisiiunii petitionare; asemenea și petitionile predate de deputatii L. Gonda, K. Tisza, A. Gubady, I. Vidats și Fr. Házmann.

E. Simonyi interpelăza pre ministrul de comunicări, că nu are de crezut a propune camerei contractele originale ale statului cu instituțile de comunicări, care s'au încheiatu nainte de funcționarea ministeriului magiaru constituționalu, pentru că să le cunoscă reprezentanții? Interpellarea se trămite ministrului respectiv.

Presedintele comisiiunei judiciale a opta, Sig. Ivánka presinta raportul comisiiunii despre afacerea de alegere a deputatului M. Lazaru, din alu 2-lea cercu de alegere alu Albei superioare. Comisiiuna astă protestele produse in contra elogerei de nefundate și verifică pre respectivu.

La ordinea dñei sta proiectul de lege despre clădirea palatiului postale și telegraficu. Proiectul acesta se primește fără desbatere mai însemnată și se votăza și creditulu supl. ce se recere pentru clădirea palatiului in suma de 376,342 fl.

Urmăza proiectul de lege despre construirea drumului de feru Neuhäsel=Neutra=Trenčin.

Referentul comitetului centralu K. Széll cetește causele, care au silito ministeriul a preteri acăstă linea. Propune totu odata și primirea proiectului de conclușu, că regimul să se insarcineze, a studia liniele laterale Komorn=Neuhäsel și Ueszbek=Tyrnau și să prezinte apoi casei rezultatul studierelor.

Ministrul de comunicări Gorové deschira că regimul primește proiectele de conclușu ale comitetului financialu și centralu și ca voiesc a studia liniele laterale amintite și a face apoi camerei pre basă a celor studiate.

In afacerea acăstă se intinde o desbatere foarte lungă, la care iau, intre alii, parte Prileszky, K. Széll, Urbanoszky, ministru Gorové, E. Simonyi, G. Szüllő, ministrul Kerkápoly și Ivánka. Se votăza in fine și se primește propunerea comitetului centralu. Încheierea siedintă la 2 óre.

In siedintă din 21 iunie a casei deputatilor

se ceteresc și autentica mai întâiu protocolulu siedintiei trecute. Presedintele anunță mai multe petiții, care se traspun comisii de petiții. Acolo se trimit și petițiile predate de deputatii D. Szakácsy, A. Horvath, conte E. Zichy, St. Eder, W. Bogdanovics și br. A. Wodianer.

Referentul P. Ordódy reportează, că comitetul verificatoriu a verificat pre deputatii Fr. Schreiber și L. Dessewffy cu rezerva terminului de 30 zile, pentru proteste, ce săru potea ivi.

La ordinea zilei sta a treia ceteră a proiectului de lege despre clădirea palatiului postale și telegraficu. Proiectul se primește definitiv și se ordine transpunerea lui la casă magnatilor.

Urmăzu continuarea desbaterei speciale despre proiectul de lege relativ la construirea drumului de feru Neuhäusel-Trentschin-Neutra. Documentul de concesiune, care se pertractă în siedintă precedente până la alu 5 §., se primește fără observații în edițiunea comitetului centralu până la § 23.

La § 23 care tratează despre garanția de statu a intereselor, observă D. Irányi că ar fi cu scopu, că și la noi, că și în alte țari, spre exemplu în Francia etc., sa fie obligati posesorii acelor regiuni, prin care trece drumul, a luă o parte din spesele clădirii asupr'a-si, căci ei tragă în primă linie folosul de acela drumu. Ministrul de comunicări Gorove declară, că s'a ocupato déjà cu această cestiu, se recere înse studii mai profunde și din astă cauza răga casă a-i dă tempu pentru de a se potră pronunția finalmente asupr'a acestei cestiuni.

Celelalte §§ se primește asemenea în edițiunea comitetului centralu fără observații.

Dupa ce se mai desbatu unele afaceri neînsemnante presinta presedintele ministrilor I. Andrássy articoul de lege despre construirea drumului de feru Valkán-Perjámos, sanctiunata de M. Sesă regele.

Articoli acestia de lege se vor publica și tramite casei magnatilor spre același scopu.

Siedintă se încheie la $\frac{1}{4}$ ora. Siedintă proasă se va tineea joi în 23 iunie.

Cetimă în „Tr. Carp.” următoriul articolu:
Din afara.

Luptele interioare nu ne mai dau pasu să aruncăm nici celu putin din când în când căte o privire asupr'a celor ce se petrecă afara din țără noastră, și mai alesu în țările acelele de la cari sperămu noi și de la cari și depinde sărtea noastră cea bună.

Unu corespondentu alu nostru din Parisu ne spune că, de când d. de Gramondu ambasadorului Franciei la Vienă s'a chiamatu la ministeriul de externe, vorbiri forte serioze suntu în consiliul de ministri asupr'a afacerilor Orientului, și că Dunarea și principalele Dunarene aru fi puncturile principale asupr'a căror a s'ar fi facendu mai multe discuții, în cari discuții vocea lui d. de Gramondu aru fi mai puternica, pentru că densul

a fostu mai bine pusu, pre tempulu cătu a statu la Vienă, că să poată studia atât portile cătu și chiile portilor Orientalui.

Si ce vedem în conformitate cu cele relatate de către corespondintele nostru? — D. de la Guérone, vine ambasadoru, ministru plenipotentu alu Imperatului Napoleonu, la Constantinopole. D. de la Guérone, amicul intimu alu lui Napoleonu III, este unul dintre eminentii publicisti ai Franției, amicul alu românilor, care cunoște în fondul interesele, totu neonorocirile, și totu aspirațiile românilor.

Astfelu dura actualulu ministru alu imperatului Napoleonu la cele din afara, și actualulu seu representant la Constantinopole suntu tocmai dintre acei francesi, omeni de statu, agenti alesi de către imperatulu, protectorulu nostru naturale și legitimu, spre a conduce politică și cugetările sele în Orientu, suntu tocmai dintre acei francesi cari cunoscă mai bine păsurile noastre și cari au mai multe simpatie pentru noi.

Acesti omeni de statu gasescă în capulu conducerei trebilor României omeni, cari apartinu francamente politicei occidentale; și prin urmare, omenii politicei Nordului, omeni cu comitetele și cu bandele bulgare, nu prea au de ce să se felicite astă-ună dată celu putinu, adeca disii rosii cu totu laudele ce li se facă loru prin gazetele muscalești, și cu totu incuragiarea și redimulu, fie materiale și morale și materiale și morale, din partea agentilor muscalești, intru nimicu nu-i voru putea ajută, pentru că și saptele loru, și cugetările loru chiaru, voru fi intelese și divulgatotu deaună la tempu, pentru că plebiscitul Franției a reîntarit dinastiile napoioniane, peptru că Gramond este la esterne în Franție, La Guérone, ministru plenipotentu la Constantinopole și Mellinet consulul general și agent diplomaticu în București.

Spuseamă acestea în frécatu, pentru că să nu eridă patronii jurnalului „Romanul” ca suntu cu totul neurmăriti și că aru putea, și astă-data, să opereze în linisca executarea poruncilor ce primește.

Spere și eridă dumnealoru cătu voru pofti în eficacitatea intrevorbirilor și intelegerilor cezaro-lui cu d. de Bismarck la Ems, bucuria dumnealoru va fi trecealoră și astă-data, și națiunea română și statul român, aperat de marea egida napoioniană, nu va suferi nimică de venturile Nordului, ori cătu de vijelișe voru și ele.

Mărginindu-ne în aceste căte-va linie relativu la cele din afara, să trecemu la cele din intru.

Invitație.

Conferinția conchiamata prin confratele nostru Iosif Popu la Clusiu pre 1/13 iunie în interesul constituirei comitetului cercualu pentru despartimentul Clusiu, a asociației trans, pentru lit. română și cultură poporului român, alegundu comitetul cercualu provizoriu, la insarcinat pre acăstă cu conducerea interimala a afacerilor despartimentului și conchiamarea primei adunări generale că constituante.

Acestu comitetu desigurădă diu'a tineriei pri-

mei adunări generale pre St. Petru și Pavelu, adeca pre 11 Iulie-29 Iunie a. e. după amediile 3 ore; în localitatea societății de lectura română din locu, — invita prin acăstă, cu totu stimă pre toti membrii a asociației, întrăgă intelectua, și fruntașii romani din comitatul Clusiu, se participe la astă adunare.

Comitetul cercualu prov. a despartimentului Clusiu a asociației trans, pentru lit. rom. și cultură poporului român.

Clusiu în 24 iunie 1870.

George Domșia

presed.

Vasiliu Ranta

secretar.

Despre inaugurarea Consistoriului gr. or. romanu oradănu cetimă în o coresp. a Albinei: Cu alegerile sinodale, cunoscute acum onoratul public din comunicatiile diurnalelor noastre naționale, s'a realizat în mare parte dorințele poporului gr. or. romanu din districtul oradănu, de a vedea consistoriul nostru reformat și compus din barbătii increderei publice și a vedea în fruntea trebilor bisericescii, de că nu încă unu episcopu propriu, celu putinu unu barbatu de rangu eminentu cu capacitate și zel, care să fie în stare a reprezentă cu demnitate districtul acestă in launtru și în afara.

Dia' $\frac{1}{16}$ a lunei curinte a fostu desfășură pentru actul inaugurării (instalare) consistoriului nou, în care dominiță la 9 ore s'a tenu închiriașarea spiritualu săntu în biserică adormirei din cetatea interioară sub pontificarea Vicariului epește și presedintelui consistoriale Rss. D. Mironu Romanu, în prezentă unu publicu numerosu și interesant pentru inaugurarea unei ere noi în viața națională-bisericescă.

Decurgendu solenitatea acăstă între mominte ridicătorie del susțetu, — la 10 ore s'a adunat asesorii consistoriali în localitate din suburbii Varadu-Velentie, unde presedintele Vicariu epește dându intrare liberă și altoră prin o cuventare presidiale bine nimerita și plina de spiritu s'a prezentat pre sige în calitate de vicariu epește și presedinte consistorialu, apoi susținându în cuvinte caldură pre asesorii adunati, după unu resunetu corespondientului datu în numele asesorilor de către membrul consistoriale D. Parteniu Cosmă adv., — presedintele a facutu inceputul activităței consistoriului nou organistu.

In siedintă plenaria, carea avu facia de siedință publică, după cetera unor scripte de introducere, presedintele a lăsat după ritulu bisericescu juramentul prescris de la asesorii consistoriali, apoi a pusu la cale alegerea unui secretar și a unui fiscalu consistorialu, ambele în modu provizoriu, — alegându-se cu mare majoritate de voturi Nicolae Zigră când. adv. de secretar și Ioan Fassie de fiscalu consistorialu. — Intre alte obiecte de natură administrativa, s'a decretat făță „Albină” de organu obligatoriu pentru totu publicații bisericescii.

Încheiu reportul acăstă alu meu cu unu pașagiu din cuvintele presidiale alu Vicariului epește,

FOLIORA.

Unu evenimentu.

Adevărurile său ideale, că eterne, au existat și există de odată cu lumea. Au însă și ele timpul loru, când din starea loru latenta resarindu cu sărele, se manifestă prete totu, și devin proprietatea fia-cărui, că aerul ce resuflă.

În antecitate metalile, cuvintul, alfabetul, arta scrierii, totu științele și artele, navigația și altele, când le-a venit timpul, aparura la toti populi.

În lumea modernă, inventiunea tipografiei, bnsolă, Americă, vaporul electricitatea aplicată la industria și telegrafula, când le-a venit timpul, se manifestă în ambele hemisfere de odată și devină proprietate universale.

Regenerația românilor devine o necesitate la totu mintile de elita odată cu incepătul secolului XVII; Matei Basarabu, Dositei, cu toti barbatii secolulu loru; Vacarescu, Sincali Filaretii, Iorgovici, P. Majorii, cu toti contemporanii și semenii loru în secolul XVIII; cu incepătul secolului XIX se succedă Vacarescu, se formă Balacenii și Ba-

lenii, se erătara Lazari, în mijlocul loru Vladimirescu, Poteci, Beniaminii, Grigoriu Beldimanu, Asaki, Saulescii, Heliști, Poenari, Marcovici, Aroni, Negruzi, Carlovi, Boliaci, Alessandrescu, Donici, Alenșandri etc. ce condusera secolul și formăra era regenerării.

Dela acestia și dela semenii loru idee a naționalității gloriose perserentata de bărbătii destrători ai imperiului Romano, ajunse a strebate masele și a dă româniloru conștiința de sinele până la anul 1848.

Dela 1848 în alta jumetate de secolă desvoltarea acestor mari idee, și spontanee și importante entrebări.

De vre-o diece ani începăt, istoria institutiunilor românești, comparativă loru cu institutiunile feudale ale Europei, strigarea de alarmă de a nu le imita românilor; explicarea ființei și misiunii lui Sincali, întrebările: ce suntu români? De unde vinu ei? Unde au sa ajunga? și ce misiune au? Ce este acăstă colonia a lui Trajanu? și de ce la imbutătarele Dunarei? de ce la portile Orientului?

Cu acăstă idee, cu aceste întrebări apare pentru primă oară în România statuă lui Trajanu! Nu există acăstă statuă de opispredece secolii în

Italia? N'au trecutu mulți și mulți pre langa dens'a. De ce numai și numai în anul Domnului 1870 să trăea unu român pre acolo, și unu român de scolă lui Heliade și Boliacu, Ioanu Polescu se pune in data a o fotografă (cum uitați se spuneau ca să inventiunea fotografiei a venit la tempu cu ideele preparătoare ale secolului XX, și că fără acăstă inventiune d. Polescu, cu totu scolă de unde a existu, cu totu înimă sea de român, n'ar fi potut cu atâtă facilitate aduce serviciul celu face a merită de la patria).

Cu exemplariul său fotograficu, prin litografia, ce este o inventiune totu a secolului XIX, înimei exemplarele sele, că să le facă a se apropi'a pretulindeni de România întrăgă, a străbate prin totu urbele, prin totu comunele, prin totu casele, totu colibele, nu că o dinioră, că Alessandru cu Poru imperialu cu toti racii și furnicile sele, nu că Jupiter și Danae, ființe fictive, ei că persoana historica, reale în carne și os, în carne de român, că soldatul mare, capitánul mare, omul de stat mare, imperatorul mare și profetul, nu cu vorba ei cu fapt'a, ca infispe pre teritoriul Daciei Aquila romana, pasarea augusta și divina, și o incungura, de atâtă legiuină că să o apere, să o conserve în secolii

unde, pentru imbarbatarea membrilor consistoriali la activitatea dñe: „Consistoriul nostru prin institutiile statutului organic e scosu din conditiunea degradator, in carea devenise că subalternu in decurgerea timpului facia cu consistoriulu aradanu, si avendu acum jurisdicțiea deplina in toate ramurile administrationei bisericesci si scolarie, potențu nutri firm'a sperant a ca dupa zelul nostru voru urmă cu ajutoriulu lui Domnului si celealte, ce mai lipsescu spre a formă din districtulu nostru aradanu o eparchia propria de sine statutoria, precum a fostu in vechime.“

Dee ceriul sa fia asiā!

Nicolau Zigrémp.
Secretariu consistoriale.

In Nro. 38 a „Tel. Rom.“ din a. c. se incercă Dlu „U“ prin corespondint'a sea intitulata „din comitatul Albei-Superiore“ a dă ore care referata despre congregatiunea marcale tînuta la Heghigu in 9, 10, 11, Maiu. Nu voiu sa vorbescu despre congregatiunea marcale, ei despre un punctu din aceea corespondintia. Dlu corespondint „U“ vorbindu despre alegerea contelui Bethlenn Gabor de jude supremu dice intre altele „Dara românu dela natur'a sea fiindu multiamitoru la comanda ... (?!) R) orbitii cu cev'a beatura, umblându chiaru si caruti'a unui administrator protopopescu in calitate de corte su, nu putura a nu rebonifică pre contele Bethlen pentru chitulele, cele avute la candidatur'a de deputatu cu ei (unde picase not'a cor.) si lu alesara din caus'a acest'a de jude supremu“...

Dle „U“ prin cuvintele acestea dubio mi aduci nu sciu eu voia său fără voia in suspitione persón'a mea, nefiindu destulu de precu in es-presso unile DTale, pentru ca cetindu cineva aceste cuvinte din corespondint'a D-tale, pote fi sedusu a mistifică persón'a mea cu persón'a altui administrator protop. despre carele pote — vreal sa vorbesci, ca atât'a mai verosu, cu cătu in comitat, nostru alu Albei-Superiore nu este altu administrator protop. afara de mine, si aru poté stă cine-va la dubietate că ore si pentru ce si cu ce dreptu s'aru si potutu amestecă unu administrator protopopescu streinu la afacerile comitatului nostru pâna spre a face cortesia. Bine ca dom-l'a vreal sa vorbesci figurativu luandu lucrul, in locu de persón'a, cându dici, ea au umblat caruti'a administratorului in calitatea de corte su, dara creda — a vedi bine se va intrebă ca cine au fostu persón'a dia caruti'a, care au facutu cortesia? Si nefiindu nici o precesiune in privint'a asta, prea lesne se pote deduce, ca in caruti'a administratorului aru si fostu insusi administratorele, carele aru si umblat cortesia.

Deci, că sa nu dea ansa corespondint'a domniei tale la presupuneri false pote despre persón'a mea — desi procederea mea la astfelu de oca-siuni va si pote cunoscuta unor — te rogu si te provocu cu tota seriositatea Dle corespondint „U“ ca in celu mai scurtu tempu sa te esprimi in publicitate mai chiaru despre aceea intemplare si se spuni apriatu, deca au fostu căruli'a aceea

a mea, ca vediendu aceea cutesantia sa-ti potu respnde mai departe.

Iéra la din contra, cându domnial'a Dle „U“ ai tacé despre acést's, la acestu casu dechiaro assertiunea susu citata din corespondint'a D-tale de nefundata si ne adeverata, căci atunci aru remânea si mai departe asupra mea presupunerea aceea, ce s'arū pote deduce din cuvintele cele neprecise ale corespondintei d. tale, ca adeca in comitatulu Albei superiore e numai unu administrator protop. si acel'a sumu eu, pre cându eu despre mine respingu cu indignatiune o atare invinovatire, care de ai cutedă a o reduce la mine o asu califică de o calumnia. Iéra pentru venitoriu te rogu dle corespondint sa fi mai cu tactu in atare cestiuni, si sa numai aduci pre nime in o poziune asiā neplacuta.

Hasifaleu 18/6 Iunie 1870.

Ioanu Gheaj'a
Adm. protopopescu.

Romania.

List'a colegiului I de senatori.

Iassi, N. Drosu, Botosani, Th. Matasaru, Bacău, Dimitriu Cracite, Berladu, Iancu Paladi, Bolgradu, Ioanu Desliv, Brăila, Gr. Suto, Buzeu, Al. Chriscolev, Cahul, Leon Ghica, Craiova, Ioanu Ghica, Calarasi, Gr. Moscu, Caracal, Gr. Jano, Câmpu-Lungu, St. Golescu, Dorohoiu, Gr. Holbanu, Folticeni, Em. Mortunu, Focsani, Ioan Langa, Galati, Iancu Foote, Giorgiu, Lacusteanu Husi, Al. Negruția, Ismail, Scarlatu N. Ghica, Piatra, Al. St. Catargiu, Ploesci, St. Greceanu, Pîtesci, C. A. Rosetti, Roman, Dimitriu Stanu, Râmnicu-Saratu, Plagino, Slatina, Ioan Petrescu, Tecuci, Al. Vidrăseu, Târgoviste, Dimitriu Florescu, Târgu-Jiu, Gh. St. Bibescu, Turnu-Mugurele, Dimitriu Stefanopolu, Turnu-Severin, Ioan Ghica, Vasluiu, Temistokly Bastaky, Vâlcea, Constatin Lahovari.

Varietati.

** Teatrul. In rendulu trecutu nu puturam decătu sa anunciamu cu vre-o trei cuvinte representatiunea de sămbata săra „Prapăstile Bucureștilor“. Cuprinsul acestei piese, cunoscutu deja publicului nostru (vedi cor. d. Baasiovu din nr. 44), ne pune in pusetiune de a trece indata la aprivirea productiunei. Dlu Millo avu de siguru in săra acest'a si că autoru si că actoru satisfaciunea mai placuta de a vedé unu publicu numerosu delectându-se la opulu seu si la actiunile sele de pre scena. Dlu Millo a executatul forte bine cele siése carnetere (de satanu, Chira Zevzeca, unu boieru betrânu, cavaleriglu Cotcăioviciu, unu tieranu mosnean si Radu actoru) prin cari au reprezentat cu multu efectu pre mentorulu celor doi provinciali neesperti inveniti la Bucuresci. Publiculu lu urmarea cu asiā de mare inordare in producerea tuturor siiese caracterelor, incătu mai bucurosu preferarea alu aplaudă numai in urma, decătu alu intrerumpere in decursulu productiunei. Desteritatea betrânumului artistu ni se infatisă mai multu cându produse pre Zevzeca, boierul betrânu, si tieranu mosneanu. Dlu Nicolau (Pârvu) este placutu in caracterele tierenesi.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

</

tarită astăzi nu se mai poate lucra. Numai grădini, secară și ordinar, pre unde năsturează primăvara, nu promite unu secerisii bună. Potrumbul ovesulu, viile din cauză secretei au remasă în dereru. Fene destulă. Pomele se arată în număr micu. Prunii au avut flori nespuse de multe, darău cadiu tot, prin urmare economii nostri, totu crescendo dările, în locurile mai muntoase vor patimii fiindu-le acestea comerciului. Rachile curata se cumpără cu 1 fl. 30 cr. gradul. Grădini, potrumbul, ovesulu abia se mai află în teren. În acceptarea până la târziu se cumpără: Grădini cu 12 fl., cucurozulu cu 9 fl. sinigalu.

In anul venitor — se prevede — va fi sarcina mare în bucate. Grigiti economilor!

P.
** Voiagiu de placere. — Dominecă trecută, o societate alăsă de vr'o 90 persoane, domni și domne, după inițiativa comitetului elvețian din Galatz, pentru tragerea la semnătura, au întreprinsu o prenumblare de placere pre Dunare, cu batelul accelerat „Franz Joseph” — de aici până la Saccea, și de acolo pre uscatu cu trăsuri până la monastirea Cocosin; parte din muzică gardei au acompaniatu societatea, distrând-o cu arii nationale.

Afara de persoanele ce compună comitetul, erau mai mulți notabili din Galatz, precum domn I. Seckauer cu familiă, Mendel cu familiă, mai mulți din elvețiani, germani, englesi, căci =va domn francesi italieni etc. și unu grupu de români, între care d. primariu I. Panaitescu cu familiă, d. advocatul Borsiu cu familiă, d. Nicolau H. Nicolă, George P. Mantu, Ev. Atanasiu, Lingucen etc.

Batelul ornatu serbatorește cu ramuri și frunze verzi, având arborate bandiere cu colorile elvețiane, cu cruce și ancora (marca orașului Galatz), au plecat la 9 ore dimineață și la 12 au ajuns la Saccea, de unde cu vr'o 40 trăsuri originale ale locului, pasagerii au fostu transportați într-o óra la monastirea Cocosin. — Aici d. statutu Danielu, cu vr'o 20 calugari, au facutu o prietenie strălucitoare, onorabilor ospeti, prin tragerea clopotelor și serviciu divinu în monastire; o masa abondantă, și bine deservita de calugari, au urmatu apoi, la poalele muntilor, unde s'au închinat mai multe tâsturi, în sunetul muzicei, și echo locurilor romantice. Pre la 4½ óre s'eră, societatea multumita și vesela, se pusera în trăsuri, și dela Saccea reîmbarcata în batelul Franz Joseph, au ajuns aici pre la 10 óre noaptea. — Astăzi se termină acestu voiagiu de placere, pentru care astăzi ca mai mulți români încântati, s'au decisu a lăua inițiativa și alu intreprinde a două óra.

** Biroul Telegrafic din Galatz. De mai multu timpu serviciul acestui birou și perduse prestigiul autoritatii sale, din cauză nepastrării secretului corespondenței.

Acum inse astăzi ca acăstă să se confirmă, prin descoperirea unui imparitoriu de depesie anume Ferenz, de nație unguru, care fiindu angajatul cu 7 galb. pre luna, copiile depesie de statu și le dă unui consulat de aici.

Dară după cum ne-am informatu, cauză acesei decadenti, este siefulu statui D. Reitenbach, carele în contră regulamentului telegraficu, și chiaru contră ordinelor superioare, au tolerat, ca depesile se fia date curierilor de ale trece în protocolu, și de ale regulă la dosier.

Nu scimă de cea parchetul a luat mesuri în contră sea, căci numitul siefu devine cu atât mai multu culpabilu, cu cătu elu s'au arătat indiferenți, cându cu diece dile înaintea descoperirii faptului, au fostu preventu despre asemenea delictu.

Sperăm insă, ca parchetul care are mai multe mijloace, se va interesa a satisface opinionea publică, în acăstă privință, și de aceea ne mărginim de o cam-data numai alături preventă că demnitatea corpului telegrafic român, pusa în dubiu, depinde de la scrupulositatea instrucției procesului.

Ieră cătu se atinge despre calitățile care disting pre d. Reitenbach, siefulu statui și modul administrationei serviciului, cu alta ocasiune le vomu descrie.

„Gard. Civ.”

Nr. 63 1878.

Concursu.

Pentru ocuparea următorelor posturi vacante de profesori la scările gimnasiale, reale și comerciale.

cisle române gr. or. din Brăsiova se scrie prin acăstă din partea subscrisei esorii concursu:

1. pentru unu profesor de limbă și literatură elină și latină la gimnasiu. Cu acestu postu este imprenutu salariul anual de 800 fl. v. a. cu prospectu de înaintare la 900 fl. v. a. și la pensionare cu salariul întregu după unu servitul de 30 ani: său în casu cându aru intră mai curendu nepunită concernintul spre purtarea servitului a deca: după 10, 15, 20, său 25 de ani cu catimea amesurată salariului lui.

Dela candidatii pentru acestu postu se cere, să documenteze ca suntu români din naștere și gr. orientali de confesiune, ca au absolvit facultatea filosofică, și anume, filologă clasica în decursu de 3 ani la ună din universitățile interne său externe, și ca au avut până acumă portare morală și politică nepăsată.

2. pentru unu profesor de limbă și literatură franceză la scările comerciale și reale, precum și la gimnasiu și classă IV. de fete, cu salariul anual de 800 fl. v. a. și cu celelalte perspective amintite sub 1)

Dela candidatii acestei profesuri se cere asemenea sa fie români de relegea gr. orientale, sa aibă (pre lângă absolutoriu de facultatea filosofică) și calificarea necesaria în limbă și literatură franceză, precum și testimoniu de portare morală și politică.

3. pentru profesură de geografie și istorie la scările reale și comerciale, cu care e imprenutu salariul anual de 800 fl. v. a. și avantajele mentionate sub 1)

Dela candidatii pentru acestu postu, se cere pre lângă condițiile de sub 1, și 2, și o deosebită cunoștință de geografie și istorie comercială prin unu absolutoriu său dela universitate său dela o academie comercială publică.

Fiecare din candidatii alesii pentru unul din posturile enumerate va funcționa anul primu că profesori provizori, și numai după acăstă, și după ce va depune cu succesu bunu esamenu prescris în §. 122 p. 9. alu Statutului organu bisericescu din 1868 va trece în categoria profesorilor ordinari, socotindu-se înse și anul provizoriu la pensionare.

Totu cu acăstă ocazie se scrie concursu și pentru ocuparea postului de pedelu său întrigitor la scările centrale române gr. orientale din Brăsiova, cu care e imprenută plată de 200 fl. v. a. quartiru liberu și lemne de arsu.

Dela unu pedelu se cere sa fie omu în totu privință integră, fără patimi, cunoscatorul celu putinu de cetire și scriere, cu familia nenumeroasă și fără profesie. — Pedelul engajat va încheia contractul separatu cu elorii.

Petitorii la numitele posturi au se asternă petițiile loru insocote de atestatele necesare celu multu până la 15/27 Augustu a. c. la subscrisea esoria.

Brăsiova în 10/22 Iuniu 1870.

Eforia scărelor centrale gr-or.

Damianu Daciu.

Presedinte.

36—1

Carte persecutore.

Ben'a Dumitru, care se numește și Augustinu Benedictu Benescu, născutu în Pianulu de Josu, scaunul Sebesiului în Transilvania în anul 1848 la peru și la fatia bălu, fostu ostasiu (soldat) c. r. la alu 64-a și la alu 31-lea regimentu de infanterie, din 1 Ianuarie 1869 e ostasiu de rezerva la alu 64 regimentu c. r., a fostu scriitoriu la unu avocatul în Orastia, scie limbă română — germană, și magiara — sta tare în prepusu a fi furat în 23 Maiu 1870 în Orastia bani și alte efecte prețioase în preț de 1279 fl. și în noaptea spre 24 Maiu 1870 a călăritu la Belgradu (Alba-Iulia) în Transilvania. În 27 Maiu și în 3 Iunie 1870 a fostu în Pestă. În anul 1869 a fostu vre-o căteva luni și în București în România.

Totu deregatorile și organele publice se recurgă pre numitul Ben'a, unde se aru astăzi, a-lu prinde și a-lu tramite la magistratul din Orastia în Transilvania.

Orastia în 6 Iunie 1870.

Dela magistratul urbanu și scaunul ca judecătorie.

Concursu.

Fiindu-ca gimnasiul român gr.-oriental din Bradu — comitatul Zarandului — cu inceperea an. scol. 1870/1 se sporesce încă cu ună clasa — a treia, — și necese de unu profesor ordinario și unu suplentu. Cu postul primu e imprenutu unu salariu de 600 fl. v. a. celu alu doilea unu salariu de 500 fl. v. a. și dreptul de a înainta în salariu mai mare.

Dreptu aceea pentru ocuparea acestu postură se scrie concursu până în 20 Iuliu a. c. st. vechiu.

Concurrentii la aceste posturi vor avea documentație: a) purtarea buna morale; b) cunoștința perfectă a limbii române, carea este limbă invetiată; c) ca au absolvit cu succesu bunu cursul filosofic pre lângă scientiile matematice reale și cele ale limbelor clasice la vre-o universitate din patria său strainătate; său ca a servit la vre-unu gimnasiu publicu că profesor său numai suplentu; său ca a absolvit gimnasiul și a depus cu succesu bunu esamenu de maturitate și a terminat cu asemenea succesu cursul clerical-pedagogic la vre-unul din institutele padagogico-teologice gr. or. române.

Concursul voru și a se adresă la subscriseu până la terminul indicat.

Bradu 14/24 Iunie 1870.

Preșidele comitetului reprezentanții gimnasiale.

Moise Lazaru

37—1

Protopopu

Concursu.

Postindu-se unu capelanu în parohia gr. or. Gladna-romana și filia Gladna-mont protopopu. Fagetului, prin acăstă se scrie concursu:

Dotatiunea va fi 16 jugere de pamant și ½ din veniturile parochiale.

Concurrentii suntu avisati a-si tramite recursele conformu statutui org. § 13 celu multu până în 3 Iuliu a. c. s. v. adresate D. protop. din Faget.

Gladna-rom. 8 Iunie 1870.

In contilegere cu D. protopopu Districtual Atanasiu Ioanoviciu.

Comitetul parochiale.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de suplentu la statuia invetitoră din com. Susaniu, prin acăstă se scrie concursu.

Emolumentele imprenute cu acestu postu suntu in bani gata 49 fl. v. a., naturale 6 ½ metri grâu 13 ½ de caciuri, 66 ½ p. de clisa, 66 ½ p. sare, 10 p. lumini, 6 orgii lemne și quartiu liberu cu gradina de ½ jugero.

Doritorii de a ocupa acestu postu suntu avisi, ca recursele loru bine ajustate și adresate comitetului parochialu, să le subscrinda dlui protopresbiteriu în Faget, până în 3 Iuliu a. c. s. v.

Susaniu în 7 Iunie 1870.

Dupa avută intilegere cu dlui protopresbiteriu.

Atanasiu Ioanoviciu.

37—1

Comitetul parochiale.

Cu 1 Iuliu se deschide prenumerită nouă la „Telegraful Român” pre lângă condițiile espuse în fruntea foieci.

Editură.

Bursă de Vienă.

Din 16/23 Iunie. 1870.

Metalicile 5%	59 95	Act. de creditu 259 10
Imprumut. nat. 5%	68 85	Argintulu 117 75
Actiile de banca	724	Galbinulu 5 73 ½